

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SEPTĂMĂNAL.

Prețul abonamentului:
pe un an 8 coroane
" 1/2 " 4 "
" 1/4 " 2 "
Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil:
OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Constantin Burdia.
Administrația: Caransebeș, strada Parcului 774.
Numărul telefonului: 44.
Manuscripte nu să inapoiază.

Senzația zilei.

Noul episcop Dr. IOSIF TRAIAN BADESCU LA C. BURDIA.

De 2 zile publicul din Caransebeș stă sub impresia senzaționalului știri, carea ca fulgerul s'a lățit în orașul nostru, că nou alesul episcop Dr. Iosif Traian Badescu, carele a eșit din urna alegerii de episcop, grație nemai pomenitului terorism săvârșit pe tema naționalismului intransigent, cu programul vădit și declarat de a da prin această alegere o lovitură mortală lui Constantin Burdia, făcându-l imposibil atât în biserică, cât și pe terenul politic, zic, acel Dr. Iosif Badescu, pe care 32 de voturi, date de oameni de omenie, îndată după alegerea sa de episcop, neașteptând să treacă nici chiar timp de 24 oare, s'a prezentat lui Constantin Burdia. Și s'a prezentat înaintea aceluia, peste a cărui cadavru au voit partizanii nou alesului episcop să treacă, pentru că pe candidatul lor să-l ridice la demnitatea de episcop. S'a prezentat pentru că să-l roage, să i-se aplece, să-i imploare ajutorul, fără de care — *ipsissima verba* — dânsul, alesul intransigenților naționaliști — este pe deplin convins, că nu poate ajunge la mitra episcopescă. Și în schimbul acestui binefăcător ajutor, ce-l reclamă dela acela, căruia ca erii era dușman de moarte, pentru că așa-i reclamau interesele sale, nou alesul episcop a asigurat pe dl Constantin Burdia, că-i va fi întru toate omul, că-l va sprijini în intențiunile sale și că e gata a face totul pentru a-și repara greșelile din trecut. A recunoscut, că a comis greșală, când a asmuțat oamenii săi ca să-l terfelească în noroi, dar recunos-

cându-și acum greșala face solemne promisiuni, promisiuni întărite cu cuvântul de onoare a unui episcop ales, că toate aceste greșeli se vor îndrepta spre bine și că 'n viitor dl Constantin Burdia va domina situația atât în biserică cât și pe terenul politic neconturbat de nimeni. Iată senzația zilei, iată burdismul, a cărui steag se credea, că cu alegerea săvârșită în ziua de 12 Iulie, e pentru totdeauna nimic, iată acest burdism eșind triumfător din această înfrângere închipuită, iată steagul burdismului înfrânt ridicat chiar de episcopul ales din partea aceluia, cari cu putere elementară au dat asalt asupra cetății burdismului. Lumea stă încremenită înaintea acestei neexplicabile și enigmatice priveriști. Numai cu o zi mai înainte partizanii nou alesului episcop au plecat în luptă cu aceia, de inimi arzătoare dorință, de a ridica pe alesul lor pe scaunul episcopesc, nimicind totodată și pe vecie pe acela, cu a cărui nume băgase spaimă în inimile aceluia, pe cari voiau să-i țină legați în tabăra lor pe de o parte, iar pe de alta parte pentru a cărui nume aruncau foc și pucioasă asupra aceluia, cari au îndrăznit a se grupa pe lângă o altă persoană. A stă în legătură, a vorbi chiar cu Constantin Burdia era o crimă, o tradare națională, iar care o făcea aceasta, trebuia alungat din ceata oamenilor de omenie, trebuia timbrat cu pecetea trădării de neam și de biserică și iată, că nu trec 24 de oare și nou alesul episcop se apropie de acest urgent al neamului și

al bisericii vii și se apropie de el cu inima umilită. Prin aceasta nou alesul episcop călcă în mod brutal în picioare principiile profesate cu glas de clopote din partea aderenților săi, din partea aceluia, cari l-au onorat cu votul lor, cari l-au ridicat la treapta înaltă de episcop.

Toate foile noastre de publicitate cu glas puternic strigau în lumea largă, că prin alegerea lui Dr. Iosif Traian Badescu, lumea românească a răsuflat văzându-l nimic pe Burdia, pe acela, pe care întreaga ginte română bucuros l'ar vedea redus la totală neputință. Și iată, că nou alesul episcop, în a cărui persoană credeau partizanii săi, că să concentrează toate dorințele și toate aspirațiunile lor, iată, că acest episcop, cu desconsiderarea tuturor acestora, reînvie burdismul, crezut mort, recunoscându-i puterea, căruia cu umilită plecaciune i-se închină și-i cere milostivul ajutor. — Cine nu stă încremenit? Cui nu-i stă mintea în loc? Și cine poate să pătrundă tainele adânci ale acestei transfigurări a timpurilor. Înainte de alegere să-ți bazezi întreaga reușită chemând pe toți la lupta de nimicire a burdismului, iar după alegere, să te închini înaintea acestuia, și să-i reclami milă și ajutor!

* * *

E de nedescrisă senzația, ce a făcut vizita nou alesului episcop dlui Constantin Burdia, asupra tuturor: naționaliști și burdiști, producând în șirurile amânduror tabere o nedescriptibilă consternație și desorientare. Naționa-

liștii sunt consternați, pentru-că prin aceasta văd reînvierea burdismului, pe care-l priviau de strivit; iar burdiștii să tem, ca prin apropierea noului episcop de Burdia dispar pentru totdeauna în noianul neexistenței, pentru-că li-e teamă de o îngrozitoare seducere și tragere pe sfoară.

Scriitorul acestor știri, a voit să-și câștige date amănunțite asupra decurgerii acestei vizite senzaționale dela însuși dl Burdia, dar îndepărtându-se d-sa din oraș, n'a avut prilejul de a-l întâlni. N'a rămas alta, decât să știri-cească din alte locuri cele întâmplare.

Se zice, că noul episcop, a 2-a zi după alegere, a pus în mișcare pe oamenii săi, ca să-i esopereze o vizită la dl Burdia, punând condiție ca aceasta vizită să i-se acoarde numai seara, *pentru-ca nime să nu-l vadă și să nu-l cunoască*. Planul acesta n'a succes, pentru-că se zice, că ar fi primit răspuns, că dacă să jenează, ca lumea să-l vadă, *că vorbește cu Burdia, atunci și pe Burdia î-l jenează să vorbească cu dânsul*. În urma acestui răspuns, destul de umilitor pentru sermanul episcop, acesta și-a luat inima în dinți, și rușinea punând-o *altunde*, a mers în cancelaria dlui Burdia, la Comunitatea de avere, unde timp îndelungat a discutat despre împrejurările sale. Că ce a vorbit, nu să știe, pentru-că ușile erau destul de bine închise, dar de oare-ce să știe, că câte odată chiar și păreții au urechi, din tainele discuției s'au prins în vânt unele detaluri: recunoașterea episcopului, că zadarnice au se rămână cele 32 voturi primite de *naționaliști*, dacă Burdia, atotputernicul și milostivul *Burdia*, nu s'ar milostivi de a ridică la adevărată valoare aceste voturi prin întervenirea sa la locurile mai înalte, pentru-ca alegerea să fie întărită.

Prin urmare, cei ce cu foc și pucioasă au năvălit asupra burdismului acum, prin alesul lor, să proștern înaintea acestuia, reclamându-i îndurare și ajutor, va se zică recunoaște putereaburdismului și nimicnicia proprie.

Să zvonește, că înainte de ce ar fi făcut vizita, noul episcop a fost la Lugoj, unde s'a sfătuit cu matadorii lugojeni și să susține versiunea, că vizita ar fi rezultatul acestei consultări. În cazul acesta puritanii din Lugoj, cari prin fițuica lor strigau în lume și în țară, că la mitra episco-

pească numai pe calea *cinstei* să poate ajunge, stau în fața lumii ca niște geniali seducători ai acestei opiniuni, pe care o îmbeată cu apă rece, desconsiderând în mod sacrileg principiile, ca cari au reușit a se face stăpâni pe situație. Se susține și versiunea aceea, că noul episcop, s'ar fi decis pentru vizită din inițiativa sa proprie *nemai având după alegere trebuință de ajutorul acelora, cari i-au dat voturile*, ba cari chiar i-ar strica în demersurile sale de a câștiga cârja episcopescă. Și într'un caz, și într'altul, publicul român se poate convinge de perversitatea oamenilor, cari își întocmesc împrejurările nu după principii, ci după mârșave interese. — Pentru-că cum stau acum înaintea lumii acești oameni, cari și-au câștigat pe partea lor opiniunea publică numai cu aceea, că alegând pe noul episcop, vor nimici și zdrobi pentru totdeauna pe Burdia.

Suntem curioși, peste măsură de curioși, că la vestea acesteia ce vor zice în primul rând cei 32 de deputați, cari prin voturile lor au crezut a nimici *corupția* burdistă, și a aduce la învingere *curățania*, principiului național? Ce va zice *Drapelul*, *Lupta* și *indeosebi* mizerabilul copil dela *Tribuna*, carele aducând publicului la cunoștință rezultatul alegerii, cu cele mai murdare înjurături, adresate burdismului, a sărbătorit învingerea triumfătoare a principiului profesat de *curățania sufletească* a celor 32.

Noi numai mândri ne putem, pentru-că în vizita noului episcop, făcută dlui Constantin Burdia, vedem spulbărate toate acele răutăcioase calumnii, vedem în aceasta vizită recunoașterea *bazei morale*, ce residă în curentul politic profesat de noi și vedem mai presus de toate *recunoașterea puterii*, ce residă în mâinile deputatului nostru Constantin Burdea.

Vedem însă în același timp mizerabilitatea modului de luptă, precum și lipsa de caracter și de cinste a acelor o mână de oameni, cari în modul cel mai frivol își duc la târg omenia, înșelând, seducând și corupând opiniunea publică.

Ceice numai pe *calea cinstei* voiesc să mergă, au datorința a da lămuririle necesare în privința acestei neexplicabile schimbări de front, pentru-că altcum și-au pierdut titlul de a fi priviți de oameni de omenie.

NOUTĂȚI.

Știre personală. II. Sa dl cons. reg. și dep. dietal *Constantin Burdia*. a plecat în 14 l. c. la băile Herculane, unde va sta mai multe zile.

Scoala pentru elevii dela meserii și comercianți din Caransebeș, după-cum raportează dl Szörényi Benő directorul școlaelor, — au cercetat-o 42 elevi, dela diferite meserii. La examenul dat se constată, că elevii au făcut un spor însemnat în studii. Din bilanțul școlar, reiese, că de 25 ani de când există această școală, n'a ajuns încă a fi părtinită materialmente dindestul. Cu toate, că magistratura orașului nostru își dă toată truda, a mulțumi pretenziunilor juste, atât materialmente, cât și culturalmente a ei. Școala e susținută de oraș, contribuind cu 2% repartiție (1100 cor.) cu ajutor dela stat cu tot.

Rectificare. În Nr. 34 al foaiei noastre s'a strecurat unele erori esențiale, pe cari ne grăbim a le rectifica, anume: Pagina 2, coloana I alin. I în loc de: Vineri, ziua alegerii, e a se ceti: *Luni ziua alegerii*. În știrea: *Noul cabinet*, în loc de Kossuth Gencz, e a se ceti *Kossuth Ferencz*. În coloana II, alin. 2 și rîrul 4 de sus în jos, în loc de urmă e a se ceti *urnă*. La foiță, coloana I, în Notă, șirul 1, e a se ceti: *Teușul e un codru*, șirul 3 e a se ceti: *deasă*, în loc de easă. Col. II, Sc. I, șirul 3 de sus în jos, e a se ceti: *făr de nime*, în loc de: făr de mine, cum a fost greșit cules.

Arhiducele Francisc Ferdinand la Sinaia. După-cum amintiserăm și noi în numerii trecuți: Alteța Sa Regală, moștenitorul de tron al patriei noastre, însoțit fiind de soția sa și de o mare suită, a făcut vizită Sâmbătă în 10 l. c., Regelui României Carol I, la Sinaia în România. A fost primit acolo cu mare cinste. În 13 l. c. Alteța Sa Regală s'a reîntors acasă, sosind la Viena în 14 l. c., la 4 și jum. ore seara.

Numiri. Ven. Consistor diecesan ort. rom. din Oradea-Mare, a numit în postul de catichet, la gimnaziul superior din Beiuș, împreună cu postul de rector al internatului ort. rom. diecesan de acolo, pe dl *Antoniu Babea*, candidat de preot și jurit, de anul I, de origine din comuna Moldova-nouă, dieceza Caransebeșului.

— Majestatea Sa Regele, a numit în postul de subjude, la judecătoria cercuală din Bocșa-nemțească, pe dl *Thaly István*, până acum notar la tribunalul din Timișoara.

Strămutare. Ministrul de culte a strămutat pe d-na dr. Láng Mihályné, soția dlui subinspector școlar din Lugoj, din Stajerlak la Lugoj. — Dl Kóváry Miklós subjude la tribunalul din Biserica-Albă, la propria sa dorință, s'a strămutat în aceeași calitate în Caransebeș.

Post reocupat. În urma ordinațiunei ministrului de culte, d-na Const. Liuba n. Iulia Ionescu, care a servit cu diligență ca învățătoare substituită la școlaele ort.-rom. din Lugoj, 5 ani de zile, contra tuturor sforțărilor „naționaliștilor“, — după cum aflăm, e numită în postul său de acolo.

ANUNCIURI

se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::